

portok cserélhető, a tartalom részben vagy egészben törölhető, átírható. Beviteli hiba esetén erre a műveletre ugrik a rendszer.

Törlés. A kikeresett rekord(ok) teljes egészében törölhető(k) a fájlból.

Rendezés. A rekordok betűrendbe, vagy számok esetén nagyság szerint sorba rendezhetők. Meg kell adni, hogy a program milyen sorrendben vegye figyelembe az egyes mezőket (ennek során nem szükséges minden adatot felhasználni.)

Nyomatás. A rekordok kiválasztott mezőinek tartalma a nyomtatási felületen tetszőleges sorrendben, bárhogyan elrendezhető, ezért a nyomtatáshoz bármilyen öntapadós címke, ablakos boríték, táblázat vagy nyomtatvány felhasználható. A tervezés során meg kell adni a címkék (ablakos borítékok, táblázatok stb.) méretét, számát, egymástól való távolságát stb., majd a szövegrészek sorrendjét és helyét a címkén belül. A program ellenőrzi, hogy a terv megvalósítható-e, ezután egy 40 karakteres jobbra-balra mozgatható ablak segítségével a képernyőn pontosan úgy jeleníti meg a nyomtatási képet, ahogyan a 80 karakteres nyomtatón meg fog jelenni. Ha szükséges, a terv részleteiben könnyen javítható, módosítható.

Statisztika. Nyomtatóra kiírható a lemezen lévő összes kikeresett rekord kiválasztott számmezőinek értéke, a feldolgozott fájl(ok) nevével és a rekordok sorszámával együtt. Megkapjuk az elemszámot, az összeget és a négyzetes összeget. A művelet kiszámítja az átlagot, a varianciát és a standard errort (standard hibát). Az üresen hagyott számmezők automatikusan kimaradnak a statisztikából.

Fájlmódosítás. A Katalóg F & J automatikusan vezérli a fájlkezelést, azonban a felhasználónak is van néhány beavatkozási lehetősége. Így a fájlok (adat és nyomtatás) neve megváltoztatható, vagy az egész fájl törölhető. Az egyes fájlokból rekordcsoportok választhatók ki és új fájlba írhatók ki. A rendszer minden egyes felhasználói beavatkozást ellenőriz és nyilvántart.

A Katalóg F & J eszközigénye: C-64 alapgép + tv vagy monitor (fekete-fehér vagy színes) + 1 db 1541-es lemezegység + Seikosha GP100VC (ezzel azonos vagy nagyobb teljesítményű nyomtató).

Dr. Fiók János
(Orvostovábbképző Intézet,
II. sz. Belklinika)

KWIC-index előállító programcsomag

Mikrogéppel – esetünkben Commodore-64-en is előállítható az egyik legelterjedtebb gépi mutató-

típus, a KWIC-index, amely a dokumentumok címében szereplő adatok alapján készül. A programcsomag a feldolgozandó tételek címszavai közül csak a releváns szavakat kezeli mutatószóként; ezeket betűrendbe sorolva, a címkörnyezetbe ágyazva jeleníti meg. A releváns szavakat, az ún. rendezőszavakat a felhasználó állapítja meg és viszi be a rendszerbe.

A rendszer öt részprogramból áll.

1. Az ún. *betűprogram*: az ékezetes betűk (Ö, Ü, Á, É) használatát teszi lehetővé (csak nagybetűk használhatók).
2. A *címállomány bevitel*: a tételként szereplő címek begépelése (lehetőség van a javításhoz nélkülözhetetlen megjelenítésre); a tételcímek tetszőleges hosszúságúak, a hivatkozási rész a megjelenítési kép miatt maximum 15 karakter.
3. A *rendezőszó-állomány bevitel*: a címállomány beviteléhez hasonlóan működik; célszerű csak szógyököket szerepeltetni.
4. Az *ABC-program*: az 1 A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U Ü V W X Y Z karakterekkel kezdődő szavakat gyűjti ki a rendezőszó-állományból, és rendezett betűállományokat (1, A, B, C...) hoz létre a lemezen.
5. A *mutató előállítása*: a betűsorrend tetszőleges, ami által lehetséges, hogy csak adott téma tárgyszavai jelenjenek meg (címkörnyezetünkben) a képernyőn vagy a nyomtatón.

A program előnyei: az ékezetes betűk használata; az egyes tételek leírásában tetszőleges jelek alkalmazása; a tételcímek és a rendezőszók tetszőleges hosszúsága; a felhasználó igényeihez való illeszkedés (ő határozza meg a rendszókat, ill. a megjelenítendő rendszók/tételcímek körét); a papírkimenet nyomdakészen jelenik meg.

Az alkalmazás korlátja, hogy a rendszer a címek hosszától függően csak 700-1000 dokumentum feldolgozására alkalmas. (A programcsalád további tagjai nagyobb címállományt is tudnak kezelni.)

A programot az Országos Oktatástechnikai Központ könyvtárában az Oktatástechnológiai Információ előállítására használják.

Odor Péter – Tokaji Nagy Erzsébet
(Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola)

MŰSZAKI szabályzókat nyilvántartó és kereső számítógépes rendszer

Az építőipari tervezővállalatok olyan számítógépes rendszert igényelnek, amely

- ◆ gyors és pontos keresést tesz lehetővé a műszaki szabályzók között,